

Doç. Dr. SEVTAP METİN

**MAGNA CARTA VE
SENED-İ İTTİFAK'TAN
BUGÜNE**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	XI
OLAYLAR KRONOLOJİSİ	XVII

BİRİNCİ KİTAP MAGNA CARTA

GİRİŞ	3
-------------	---

Birinci Bölüm MAGNA CARTA'YA GİDEN YOLLAR

1.1. MAGNA CARTA'YA GİDEN YOL FEODALİTEDEN GEÇER	7
1.1.1. Feodaliteyi Hazırlayan Olgular ve Feodaliteye Geçiş	7
1.1.1.1. Orda Bir “Manor” Var Uzakta	11
1.1.1.2. Ortaçağda İkinci Perde: Şehirler ve Tacirler	18
1.1.2. Norman Fethi Öncesi İngiltere’de Feodalizmin Görünümü ...	21
1.1.3. Norman Fethi Sonrası	25
1.1.4. Tarihçilerin “Feodalizm” ile Mutsuz Birliktelikleri	31

1.2. MAGNA CARTA'NIN YAPILMASINA NEDEN OLAN KOŞULLAR.....	36
---	----

İkinci Bölüm

MAGNA CARTA HÜKÜMLERİNİN HUKUKİ İÇERİĞİ

2.1. MAGNA CARTA'NIN HUKUKİ NİTELİĞİ MESELESİ.....	57
2.2. KİLİSEYE ÖZGÜRLÜK	58
2.3. BENİM MİRASIM BENİM MİRASIMDIR	62
2.4. DUL KADINLARIN MİRAS VE EVLENME (ME) HAKLARI	64
2.5. KEFİLLERE DOKUNMAYALIM	65
2.6. YAHUDİ SORUNU	66
2.7. ŞEHİR SİZİ ÖZGÜRLEŞTİRİR	71
2.8. YARGILAMA USULLERİ VE DÜZENİ İLE İLGİLİ HÜKÜMLER VE ADALET	77
2.8.1. 38. PARAGRAF	77
2.8.2. MAGNA CARTA'DA JÜRİLİ YARGILAMA VE HUKUK DEVLETİNİN İZİNİ SÜRMEK.....	77
2.8.2.1. Jürili Yargılamanın Kısa Tarihi.....	77
2.8.2.2. Petty (Küçük) Jüri.....	90
2.8.2.3. Magna Carta'da Jürili Yargılamadan Bahsedilebilir mi? 91	
2.8.3. MAGNA CARTA'DA "ORANTILILIK" İLKESİNİ ARAMAK	94
2.8.4. COMMON PLEAS DAVALARI: 17. ve 18. PARAGRAFLAR.....	100
2.8.4.1. Gezici (Eyre) Yargıçlar	105
2.8.4.2. Gezici Yargıçlar ve Common Law İlişkisi.....	108
2.8.4.3. Yargısal İçtihatlar Hukuku (Judiciary Law)	109
2.8.5. 34.PARAGRAF	111
2.8.5.1. Manor Mahkemesi	112

2.8.6. ADALET DE SATILIK DEĞİL (Mİ?)	116
2.8.6.1. Due Process Yolunda Mahkeme Kararlarının Denetimi.....	117
2.8.6.2. Equity	121
2.8.6.2.1. Equity'nin Sonraki Gelişim Çizgisi.....	126
2.9. DOĞAL KAYNAKLAR MÜŞTEREKLERİMİZ Mİ?	128
2.10. VERGİLER.....	134
2.10.1. Parlamento	138
2.10.1.1. Parlamento-Kral Arasında Yasama Erki Savaşları.....	145
2.10.1.2. Parlamento versus Yargıçlar: Bir diğer Erk Mücadelesi ve Yargı Bağımsızlığı	154
2.11. YÜRÜRLÜK HÜKÜMLERİ.....	159
2.12. KİMDİ BU ÖZGÜR ADAM?	160

Üçüncü Bölüm

MAGNA CARTA SONRASI TARTIŞMALAR: MAGNA CARTA'YI ETKİLEYENLER VE ETKİLEDİKLERİ

3.1. MAGNA CARTA'DA IUS COMMUNE ETKİSİ.....	163
3.1.1. İus Commune'nin Magna Carta Üzerindeki Etkisi Üzerine Helmholtz'un Analizi.....	168
3.2. MAGNA CARTA'DA STEPHEN LANGTON ETKİSİ.....	177
3.3. ZAMANIN HUKUK FELSEFESİ RUHU VE MAGNA CARTA	184
3.4. MAGNA CARTA'NIN SONRAYA ETKİLERİ	187
3.4.1. Magna Carta Etkisini Abartmayalım, Kökleri Başka Yerde Arayalım.....	191
3.4.2. Peki ya Guantanamo Kampları, Habeas Corpus'un neresindedir?	192
3.5. SONUÇ	195

3.5.1. Ohalde Magna Carta'ya Veda Sözlere.....	195
3.5.2. Magna Carta'da Hukuk Devletinin İzini Sürmek.....	199
KAYNAKÇA: MAGNA CARTA.....	207

İKİNCİ KİTAP SENED-İ İTTİFAK

GİRİŞ	217
1. OSMANLI DEVLETİ İLE ÂYANININ GÖNÜLSÜZ UZLAŞISINDAN DOĞAN ANAYASAL NİTELİKTE BİR BELGE: SENED-İ İTTİFAK.....	219
1.1. SENED-İ İTTİFAK'I HAZIRLAYAN KOŞULLAR	219
1.1.1. Alemdar Mustafa Paşa Sahnede	226
2. HÜCCET-İ ŞER'İYYE: YOKSA İLK ANAYASA BELGEMİZ Mİ?	235
2.1. Hücet-i Şer'iyye Nedir?	235
2.2. Hukuki Açıdan Hücet-i Şer'iyye	237
3. SENED-İ İTTİFAK'IN HUKUKİ NİTELİĞİ	243
3.1. Oluşumunda Güçler Dengesi.....	243
3.2. Sened-i İttifak Hükümleri	245
3.3. Sened-i İttifak Hükümlerinin Taraflara Getirdiği Kazanımlar	248
4. SENED-İ İTTİFAK SONRASI	253
5. SENED-İ İTTİFAK'I HAZIRLAYAN SOSYAL VE EKONOMİK KOŞULLAR: KAPİTALİZM KISKACINDA OSMANLI.....	255
5.1. "Hayır, Osmanlı Feodal Değildir" Diyenler.....	255
5.1.1. Feodal Değilim Ama Eğilimim Var	256
5.1.2. Osmanlı'da Asya Tipi Üretim Tarzını Aramak.....	260
5.1.2.1. Osmanlı Toplumunu ile Asya Üretim Tarzı Karşılaştırması.....	262

5.1.2.2. “Osmanlı’da Asya Tipi Üretim Tarzı Vardı” Görüşüne Eleştiriler	266
5.2. “Osmanlı Devleti Feodal Bir Düzendir” Diyenler.....	268
5.3. Osmanlı Devleti Kapitalistleşebilir miydi?	274
6. SONUÇ	281
KAYNAKÇA: SENED-İ İTTİFAK.....	297
KAVRAM DİZİNİ.....	301